

FILOLOGIA CATALANA (curs 2004-2005)

ASSIGNATURA

28656 Llengua Catalana I

Cicle

1

Total crèdits

7,5

Tipus d'assignatura

troncal

semestral

Professors

E. Bonet

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

Descripció general de les propietats fonètiques i fonològiques de la llengua catalana. Introducció a les tècniques de transcripció fonètica.

La part dedicada a la fonètica se centrarà en l'estudi de les propietats articulatòries dels sons i la part dedicada a la fonologia se centrarà en els principals processos fonològics del català.

Objectius

S'haurà de dominar la transcripció ampla de fragments orals de diversos dialectes i registres del català.

Pels que fa a les propietats articulatòries dels sons, s'hauran de conèixer els mecanismes de producció de la parla, que inclouen els aspectes relacionats amb el mode d'articulació, el punt d'articulació i la sonoritat, i s'hauran de poder assignar correctament les propietats articulatòries a sons concrets.

També s'hauran de conèixer els principals processos fonològics del català, s'hauran de poder identificar i s'haurà de poder proposar la forma subjacent corresponent a casos específics.

ESBÓS DEL TEMARI

1. Introducció: Diferències i semblances entre l'anàlisi fonètica i l'anàlisi fonològica.
2. Fonètica articulatòria: Mecanismes de producció dels sons. Articuladors i zones articulatòries. Mode d'articulació, punt d'articulació i sonoritat. Classificació articulatòria de vocals i consonants. Propietats suprasedimentals.
3. Transcripció fonètica: L'alfabet fonètic internacional (AFI). Transcripció de fragments orals. Transcripció ampla i transcripció estreta. L'adaptació de l'AFI al català.
4. Conceptes bàsics de l'anàlisi fonològica: Divisió sil·làbica i estructura de la síl·laba. Segmentació morfològica. Forma fonològica i forma fonètica. Processos fonològics.
5. Vocalisme: Accent i desaccentuació. Reducció vocàlica en català central. Casos especials. Els sistemes vocàlics del català occidental i del balear. Variació en la realització de les vocals mitjanes tòniques. Hiats, diftongs i elisions en contactes vocàlics.
6. Consonantisme: El sistema consonàntic. Elisió de *r* i *n*. Simplificació de grups consonàntics. Africació final. Ensordiment final i altres processos relacionats amb la sonoritat. Assimilació de punt d'articulació de nasals entre mots. Distinció entre processos de la fonologia del mot (lèxics) i de la fonologia de la frase (postlèxics).

TUTORIES INTEGRADES

Les activitats que es duran a terme durant les tutories integrades seran de repàs dels aspectes teòrics i pràctics del programa. Els estudiants es distribuïran en grups reduïts (en funció del nombre total d'alumnes i de les necessitats específiques de cada alumne) que en cap cas no superaran la desena. També s'hi tractaran problemes fonètics relacionats amb l'ortoèpia.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Bibliografia bàsica

Bonet, Eulàlia, Maria-Rosa Lloret i Joan Mascaró (1997): *Manual de transcripció fonètica*. Bellaterra: Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

Bonet, Eulàlia i Maria-Rosa Lloret (1998). *Fonologia catalana*. Barcelona: Ariel.

Lloret, Maria-Rosa (1998). "L'ús de l'Alfabet Fonètic Internacional (AFI)" a Miquel Àngel Pradilla (ed.), *El món dels sons*. Benicarló: Edicions Alambor, 79-96.

Recasens, Daniel (1993): *Fonètica i fonologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Bibliografia complementària

Prieto, Pilar (2001): *Fonètica i fonologia catalanes*. Barcelona: Edicions de la UOC.

Solà, Joan, Maria-Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez Saldanya (eds.): *Gramàtica del català contemporani*. Vol 1 (Introducció, fonètica i fonologia, morfologia). Barcelona: Empúries, 2002.

FORMA D'AVUACIÓ

La qualificació del curs es basarà en un examen final (amb una qualificació global sobre 10 punts) i dues proves puntuades (que sumaran com a màxim 1 punt). La nota final serà la suma de totes les proves, que contindran sempre preguntes de transcripció fonètica i aspectes teòrics i pràctics de fonètica i fonologia.